

လမ်းကြောင်းရှာတွေ့သူ ဒေးဗစ်လစ်ဗင်းစတုန်း

(David Livingstone) (၁၈၁၃ – ၁၈၇၃)

“အဖေ ဒါကျွန်တော်တစ်ပါတိအတွင်းရှာနိုင်ခဲ့တဲ့အရာပဲ” ဟုဒေးဗစ် သည်သူမိခင်ပေါ်ပေါ်ငွေအနည်း တင်လျက်စိတ်ထက်သန်စွာပြောခဲ့၏။ မိသားစုဆင်းရဲမှု ဒဏ်မှလွတ်ရန် ငွေအချို့ ကိုသူလုပ်ကိုင်ရှာဖွေနိုင်ခဲ့သည့် အတွက်စိတ်တက်ကြွလျက်ရှိ၏။ ကြင်နာတတ်သော မိခင်က “ဒါနဲ့သားဘာလုပ်ချင်သလဲ” ဟုမေး လိုက်၏။ သူက “အဖေ စွင့်ပြုမယ်ဆိုရင် လက်တင်သဒ္ဒါစာအုပ်တစ်အုပ် ကျွန်တော်ယ်ချင်ပါ့တယ်” ဟုမစုံမရပြန်ပြောခဲ့၏။ ဆင်းရဲမှုကြောင့်ကျောင်း မနေနိုင်သော်လည်း ပညာရှာရန်သူ့စိတ်အားထက်သန်ခဲ့၏။

ငယ်စဉ်ဘဝ

ဒေးဗစ်လစ်ဗင်းစတုန်းကို ၁၈၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၃၇)ရက်နေ့တွင်ဝေကော့တလန်ပြည်၌ဖွေးဖွားခဲ့၏။ သူ့မိဘများမှာ ယုံကြည်ခြင်းအားကြီးသော ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြ၏။ သူငယ်စဉ်ကပင်မိဘများထံမှခရစ်ယာန်အသက်ရှင်မှုသင်ခန်းစာများကိုရရှိခဲ့၏။ သူသည် ကျမ်းစာကို စိတ်ထက်သန်စွာလေ့လာပြီး အသက်(၉)နှစ်အရွယ်၌

ဆာလံကျမ်းအခန်းကြီး(၁၁၉)တစ်ခန်းလုံးကိုအလွတ်ရွတ်ဆိုနိုင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ပြီးဖြစ်သဲ့အတိုင်း ဆင်းရဲလွန်း၍ သူ့ကျောင်းမတက်နိုင်ခဲ့ချေ။ အသက်(၁၀)နှစ် အရွယ်တွင်ချည်စက်တစ်စု၌ အလုပ်လုပ်ရန်သွားခဲ့၏။ မနက်(၆) နာရီမှ ည(၈)နာရီ အထိအလုပ်လုပ်ခဲ့ရ၏။ သူ့အလုပ်လုပ်စဉ် လက်တင်စာအုပ်ကို သူ့အနီး၌ဖွင့်ထားပြီး လေ့လာခဲ့၏။

ထို့နောက်အိမ်ပြန်ရောက်၍ ပင်ပန်းသော်လည်း ညသန်းခေါင်တိုင်စာကိုလေ့လာခဲ့၏။

သူ၏ကြိုးစားမှုကြောင့် လက်တင်ဘာသာစကား ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းခဲ့ပြီး သိပ္ပံပညာကိုစတင်လေ့လာ ခဲ့၏။ အလုပ်ကိုကျောင်းမွန်စွာလုပ်ကာ အရည်အချင်းပြည့်ဝသောကြောင့် ဝက်ရုံ၌ရာထူးတိုးဖြင့်ခံရပြီး လစာလည်း များများရခဲ့၏။ ဤသို့ဖြင့်နေရာသိ၌ အလုပ်လုပ်ပြီး ဆောင်းရာသီ၌ ဂရိဘာသာစကားနှင့်ဆေးပညာကိုလေ့လာ နိုင်ခဲ့၏။ နွေရာသီ၌အလုပ်လုပ်လျက် သိဩဇော်ရှိပညာကိုလေ့လာခဲ့၏။ သူ့ပညာရေးအတွက် မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ထံမျှ အကူအညီမရခဲ့ချေ။ ဤပင်ပန်းခက်ခဲသောအချိန်များက လာမည့်သူ့အနာဂတ် အသက်တာအတွက် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ပေးခဲ့၏။

သူ၌ကစားချိန်မရှိခဲ့ပဲ၊ သူ့အိမ်အနီး၌ စီးဆင်းနေသောမြစ်အနီးတွင် လမ်းလျှောက်ခြင်းကို သူနှစ်သက်ခဲ့ ၏။ ၎က်ကလေးများ၊ ပန်းပွင့်များနှင့်ကျောက်တုံးများ စသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို အနီးကပ်လေ့လာကြည့်၍ သူတစ်ဦးဖြစ်၏။

ခရီးသွားမှတ်တမ်းစာအုပ်များကို ဖတ်ရှုရန် သူနှစ်သက်ပြတ်နိုးခဲ့၏။ သမ္မာကျမ်းစာကို လည်းအမြတ်တနိုး ဖတ်ရှုခဲ့၏။ သမ္မာကျမ်းစာ ကိုချစ်မြတ်နိုးခြင်းစိတ်ကြောင့် နောင်တွင်သမ္မာကျမ်းစာသာလျှင်သူ့အဖော်မွန်ဖြစ်၍ အသက်တာကိုဖွားစွာ အထောက်အကူဖြစ်စေခဲ့၏။

အာဖရိကတိုက်သို့ရောက်သွားခြင်း

အသက်(၂၀)တွင် ခရစ်တော်ကို သူ၏ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လက်ခံပြီး အခြားတိုင်းနိုင်ငံများ၌ သာသနာပြု တစ်ဦးဖြစ်လာရန် ဆက်ကပ်အပ်နှံခဲ့၏။ ရှာဖွေ သာသနာပြုတစ်ဦးက တရုတ်ပြည်၌ဆေးကုသပေးကာ သာသနာ ပြုမည့်သူများလိုအပ်ကြောင်း သူ့ထံ စာရေးသား ခဲ့သောကြောင့် ဆေးပညာရပ် များလေ့လာပြီး တရုတ်ပြည်သို့ သွားရောက် အမှုတော်ဆောင်ရန် လစ်ဗင်းစတုန်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဆေးပညာရပ်များကို(၂)နှစ်မျှလေ့လာပြီး တရုတ်ပြည် သို့သွားရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဘုရားသခင်၌ သူ့အတွက်အခြားသောအကြံအစဉ်တော်များရှိခဲ့၏။ ဘုရားသခင်လက်တော်ထံသို့ အပ်နှံသောမိမိတို့၏ အကြံအစဉ်များက လောက် အရာများအတွက်မဟုတ်လျှင် ဘုရားသခင်၏အလိုတော်ပြည့်စုံ လာပေမည်။

တရုတ်ပြည်၌စစ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လစ်ဗင်းစတုန်း သည် တရုတ်ပြည်သို့မသွားရောက်နိုင်ခဲ့ချေ။

ဘုရားသခင်၏ လမ်းပြုပြင်မှုကို စောင့်စားနေစဉ် အာဖရိကတိုက်၌သာသနာပြုနေသော ရောဘတ်မိုဗက်သည် အင်္ဂလန်ပြည်သို့ရောက်လာပြီး အာဖရိကတိုက်၏ လိုအပ်ချက်များကိုပြောခဲ့၏။ လစ်ဗင်းစတုန်းသည်သူ နှင့်ဝဲကားပြောခဲ့၏။ မိုဗက်က “လောက၌မျှော်လင့်ချက်မရှိသူ၊ ဘုရားသခင် ကိုမသိသူ၊ ခရစ်တော်ကို မရရှိသူများ၏ ရွာပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်ကို ကျွန်ုပ်ပြင်သည်” ဟူသော ပြောဆိုချက်က လစ်ဗင်းစတုန်းကို အာဖရိကတိုက်သို့ သွားရန် အဓိကတွန်းအားပေးကာ ဆုံးဖြတ်စေခဲ့ပါသည်။ ကြယ်များကိုလေ့လာကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ခရီးလမ်းကြောင်းကိုရှာဖွေရကြောင်း သူ လေ့လာခဲ့ဘူး၏။ ဤလေ့လာခဲ့သည့် အရာများက နောင်တွင် သူ့လျှောက်လှမ်းရမည့် ဘဝအတွက် အလွန်အရေးပါသော ပညာများဖြစ်သည်။

လူသူ အရောက်နည်းပြီး အမှောင်ဖုန်းလွှမ်းသော အာဖရိကတိုက်တွင်မိုင်းကို ဝင်ရောက်ရန် ကိတ်တောင်အရပ်မှ ဂျောဘတ်မိုဗက် အမှုတော်ဆောင်သည် ဣဂမန်အရပ်သို့ ရောက်ရန်နွားလှည်းဖြင့် မိုင်(၇၀၀)ခန့်ခရီးပြုရခဲ့၏။ သူ့အား ဘုရားသခင်လုပ်ဆောင်စေလိုသောကြီးမားသည့် အမှုတော်ကို သူနားလည်သဘောပေါက်လာခဲ့၏။ စစ်ဂေလိတရားအတွက် တ်မီးဖွင့်ရန် မည်သူမျှမသွားရောက်ခဲ့ဖူးသည့် အာဖရိကတိုက် အလယ်ဗဟိုသို့ သွားရောက်ရန် သူ့ဆန္ဒရှိခဲ့၏။ အခြားမည်သူမျှ မလုပ်ဖူးသောအလုပ်ကို သူ့အား ဘုရားသခင်ခိုင်စေကြောင်း ယုံကြည်ခဲ့၏။ အာဖရိကတိုက်တောနက်ကြီး အတွင်းမိုင်း၌ နေထိုင်ပြီး ဗစ်ဂေလိတရား မကြားသိရသေး သူများစွာ ရှိသည့်အတွက်လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ခြင်္သေ့များလိုက်ဖမ်းခြင်း

လစ်ဗင်းစတုန်းသည် လှပသော

မက်ဘောဆာချိုင့်၎မ်းအုပ်ကိုတွေ့ပြီး

ထိုအရပ်၌(၃)နှစ်မျှနေထိုင်ရန် ရွေးချယ်

ခဲ့၏။ ရောဘတ်မိုဗက်၏ သမီးဖြစ်သူမေရီမိုဗက်နှင့်

လက်ထပ်ခဲ့၏။ မက်ဘောဆာအရပ်၌ လူနှင့်ကွဲနွား

များကိုကိုက်သတ်ကာ ဒုက္ခပေးနေသော ခြင်္သေ့များစွာရှိ

သည်။ ခြင်္သေ့များကို ဖယ်ရှားရန်

လာရောက်အကူအညီတောင်းကြ

သည်။ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်သတ်နိုင်လျှင်

အခြားခြင်္သေ့များလည်း ထွက်ပြေးကြမည်ကို သူသိသော ကြောင့် ဒေသခံ လူအချို့ကိုခေါ်ပြီးခြင်္သေ့ဖမ်း (အဲစ်လိုက်)

ထွက်ခဲ့ကြ၏။ သူပစ်လိုက်၍ဝိတ်သွားသောခြင်္သေ့ကသူ့ အပေါ်ရန်အုပ်ကာ သူ့ပန်းကို ကုတ်ခြံတော့၏။ သူနှင့်အတူပါလာသော

သူများက ထိုခြင်္သေ့ကိုသေအောင် သတ်ပစ်လိုက်ကြ၏။ ခြင်္သေ့ကုတ်ဖွဲသည့် ဒဏ်ရာပြင်းထန်ပြီး အနာပျောက်ရန် အချိန်အတတ်ကြာခဲ့၏။ သူ့လက်မောင်း မစွမ်းမသန်ဖြစ်ရပြီး အမာရွတ်များမှာသေရာပါခဲ့၏။ သို့ရာတွင်

ထိုအမာရွတ်များက နောင်အခါ သူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာဖြစ်ကြောင်း မှတ်မိစေည့် အပတ်အသားဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအရပ်မှ

အာဖရိကလူမျိုးများစွာ ခရစ်တော်ကိုယုံကြည်လက်ခံခဲ့ ပြီး လစ်ဗင်းစတုန်းလည်း ထိုအရပ်၌ကောင်းစွာနေထိုင်နိုင်ခဲ့၏။

မြောက်ပိုင်းသို့ရွှေ့ပြောင်းခြင်း

ရှေးဟင်းသောကြောင့်ထိုအရပ်၌ အစာရေစာခေါင်းပါးခြင်းကပ်ကျရောက်ခဲ့၏။ အခြားလူများ ကဲ့သို့ လစ်ဗင်းစတုန်း

လည်းတစ်ခါတစ်ရံနဲ့ကောင်းနှင့်

ဖားများကိုစားသောက်ခဲ့ရ၏။ မြောက်ပိုင်းအရပ်ဒေသတစ်ခုသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန်သူ့ရှေ့လျှောက်ရှိ၏။ ယခင်က

မမြတ်ကျော်ဖူးသောကြီးမား ကျယ်ပြန့်သောသဲ ကန္တာရကိုဖြတ်ကျော် ရန် လိုကြောင်းသိကြားခဲ့ရ၏။

ကန္တာရသည်မိုင်(၃၀၀)ခန့်ရှိသည်။ ထိုသဲကန္တာရကိုကျော်ဖြတ် ရန်ခရီးအပြေခဲ့ပြီး မကြာခဏရေတာငတ်၏။

တစ်ကြိမ်၌ထိုအရပ်နေသည့် “ခြံထူသောအရင်းသား” ဟုခေါ်သော လူတစ်ဦး ကရေလာပေးခဲ့၏။ ထိုရေသည် ၎က်ကုလားအုပ်

ဥထဲ၌ သိုထားပြီး သဲထဲ၌နှစ်မြုပ်ကာ သိမ်းဆည်းထား သောရေဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး ဝမ်မီရေအိုင်ကြိုရိရာသို့သူ့ရောက်ခဲ့၏။

ဥရောပ တိုက်သားများ အတွက် ပထမဆုံးတွေ့ရှိသူ ဖြစ်သည်။

တောင်အာဖရိကတိုက်တွင်အခြေစိုက်နေထိုင်ကာ ကျွန်ကုန်ကူးလျက်ရှိသည့်ဒတ်ချ်လူမျိုးများနှင့် အယူ သည်းသည့်ဒေသခံ လူမျိုးများ၏ အန္တကုယ်အသွယ်သွယ်ကြားမှ ခရီးပြုရွှေ့ပြောင်းခဲ့၏။ ဒတ်ချ်ကျွန်ကုန်ကူးခြင်းကို တားဆီးသဖြင့် သူ့အား မှန်းတီးနေသော ဒတ်ချ်လူမျိုးများသူ၏ အဝတ်အစားများ၊ အိမ်ထောင်ပရိသောကများကို လှယက်သယ်ဆောင်သွားပြီး စာအုပ်များနှင့် ဆေးများကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆက်လက်ခရီးပြုခဲ့ရာ အာဖရိကတိုက်အလယ်ဗဟိုရှိ ဖေ်ဘက်ရီမြစ်ကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုနေရာ၌ အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်စေသော ၎က်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွား လျက်ရှိသဖြင့် အခြေချနေထိုင်အလုပ်လုပ်ရန် မတတ်စွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။

တစ်ဦးတည်းခရီးပြုခြင်း

ဆက်လက်၍ ခရီးထွက်လျှင်ဇနီးနှင့်သားသမီးများအတွက် အလွန်အန္တရာယ်ရှိသောကြောင့် သူတို့ကို အင်္ဂလန်ပြည်သို့ပြန်ပို့ပြီး တစ်ဦးတည်းခရီးဆက်ခဲ့၏။ ခရစ်တော်နှင့်အတူ ဦးယ်တော်ဆက်သာအစစ်ဆက် ကပ်လိုသည့်နို့ဆော်မှုကြောင့်

အာဖရိကတိုက်တောနက်ကြီးများထဲသို့ သူတစ်ဦးတည်း ဆက်လက်တိုးဝင်ခရီးပြုခဲ့၏။ အာဖရိကတိုက် အလယ်ဗဟိုကိုဖြတ်ကျော်လျက် အရှေ့မှအနောက်ဘက်သို့ ခရီးပြုရန်(၁၈၅၅)ခုနှစ်မှ (၁၈၅၆) အတွင်း နယ်မြေရှာဖွေမှု

ခရီးစဉ်ပြုလုပ်ခဲ့၏။ သူ့ခရီးစဉ်အတွင်း လူကြိုတစ်ဦးကို တစ်ခါမျှမမြင်ဖူးသေးသော အာဖရိက လူမျိုးများစွာကိုတွေ့ ဆုံခဲ့ရ၏။

သူ၌ ချစ်ခြင်းမေ့ရှားနှင့် သနားခြင်း ကရုဏာစိတ်သဘောရှိသောကြောင့် အာဖရိက တိုင်းရင်းသားများ၏

ရင်းနှီးချစ်မင်မှုကိုရရှိခဲ့၏။ သူတို့အကြား၌နေထိုင်စဉ် ကာလ၌ဟောပြောသက်သေခံကာ ဆေးဝါးကုသ အကူအညီပေးခဲ့၏။

အချို့သောလူမျိုးစုများက သူ့အားရိုင်းပျုစွာဆက်ဆံခဲ့ပြီးတစ်ခါတစ်ရံ အသက်အန္တရာယ်ပင်ကြုံတွေ့ခဲ့ ရ၏။

ကျွန်ကုန်ကူးခြင်း

ဤခရီးစဉ်၌ ကျွန်ကုန်ကူးခြင်း၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အဖြစ်အပျက်များကို လစ်ဗင်းစတုန်း မမြေ့လင့်ဘဲ တွေ့ ခဲ့ရ၏။

ရွာများကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ရွာသားများကို သတ်ဖြတ်ကာ ယောက်ျားမိန်းမ၊ ဝေးလူငယ်များကို

ကျွန်အဖြစ်ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကြ၏။ ရွာကိုမီးရှို့ ခဲ့ပြီး

သူတို့၏လယ်ပင်း၌ကြီးမားသည့်

သစ်တုံးများဖြင့်ချည်ငင် တောနက်ကြီးများအတွင်း လျှောက်စေ၏။ လမ်းခရီး၌ဒဏ်ရာရသူ၊ အနာသူများကိုသေရန် ထားပစ်ခဲ့၏။ တောတွင်းကူ အရိုးချောင်းများပြန်ကြဲနေသည်ကို မကြာခဏတွေ့မြင်ရ၏။ ရွာပြင်များသည် ကျွန်ကျော်တိုက်ခိုက်ခံရပြီးနောက်ပိုင်းမြောက်မြောက်သွေသွေမြစ်ခဲ့ရ၏။ ဤအချက်က လစ်ဗင်းစတုန်း၏ စိတ်နှလုံးကိုထိခိုက်စေခဲ့၏။ ဤအရာကိုများကို “အာဖရိက၏ ဟင်လင်းပြင်အနား” ဟုခေါ်ခဲ့ပြီး အမြစ်မှနှုတ် ပစ်ရန်သံဗိဉာဏ်ရခဲ့ချခဲ့၏။ ဆုံးဖြတ်ချက်အောင်မြင်ရန်နှင့် အာဖရိက တောနက်အစင်းပိုင်းအရပ်များ၌ “လမ်းကို ရှာတွေ့သူ” အဖြစ်သူ့ပင်ယူ၏။ တစ်ခါတစ်ရံဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများက သူ့အား ကျွန်ကုန်ကူးသူဟု ထင်မှတ်ကာ အန္တရာယ်ပြုရန် ပင်ကြီးစားခဲ့သေး၏။

ခက်ခဲမှုများ

လစ်ဗင်းစတုန်းအားဖြင့် ခရစ်တော်ကိုပထမဆုံး ယုံကြည်လက်ခံပြောင်းလဲလာသည့် အာဖရိကအကြီးအကဲတစ်ဦးက သူ့အားဤသို့မေးခဲ့၏။ “ဒီအကြောင်းတွေကို သင့်တိုင်မပြည့်မှ လူတွေက အရင်တုန်းက ဘာဖြစ်လို့လာမ ပြောတာလဲ။

ကျွန်တော်တို့ ဒီဒီးဘေးတွေလည်း ခင်ဖျားမပြာပြုတာအတွက် တစ်စောင်ကို မကြားခဲ့ရဘဲသေဆုံးရန် ခံခဲ့ပြီး

ဘာကြောင့်ဘိအိမ်းစတာလဲ။” ဤမေးခွန်းက သူ့၏ဘဝ အထက်တာအနား ဟောပြောစဉ်သေဆုံးရန် ခံခဲ့ပြီး

အာဖရိက တောနက်ပိုင်းရှိ ရာပေါင်းများစွာသော လူမျိုးစုများထံ ဖ်စ်ဂေလိတရား အာမ္မာကြားမည်လမ်းခရီးကြောင်းပေါ်သို့ သူ့အားအံ့၍ တတွေန်းပုံလျက်ရှိ၏။ သို့ရာတွင်ဤကိစ္စသည်မလွယ်ကူချေ။ သူ့အဝတ်အစားများကိုပြတ်သတ်ကာ

သူ့ခြေ ထောက်များလည်း (အရည်ကြည့်ဖုများ) ဖြင့် ဖူးရောင် ခဲ့ရသည်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ရှိ အနာများကြောင့်

နာကျင်စွာဝေဒနာခံစားရ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများက သူ့အား အစားအစာ မရောင်း၍ အစာငတ်ခဲ့ရသော အချိန်များလည်းရှိခဲ့၏။ တချို့အချိန်များ၌ သစ်ပင်အမြစ်များနှင့် ၎က်စားသော အစုစလေးများကို စားသောက်ခဲ့ရပြီး မြေ

ကြီးပေါ် အိပ်စက်ခဲ့ရ၏။ (၃၁)ကြိမ် အကြီးအကျယ် ဖျားနာခဲ့ပြီး အရိုးပေါ်အရောင် အခြေအနေထိဖြစ်ခဲ့၏။

အဖျားကြီးသောအချိန် များ၌ သူ့စိတ်ဆွေများ၏ အမည်များနှင့်နေ့ရက်များကိုပင် မမှတ်မိနိုင်ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူ့အား မည်သည့်အရာကမျှ စိတ်ခါတ်ကျရန် မလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ချေ။ ခွန်အားရရန် သမ္မာကျမ်းကို မကြာခဏဖတ်ရှုခဲ့ပြီး သူ၏ကိုယ်ပင်ရေမှတ်တမ်း၌ “သခင်ဘုရား၌ ကျွန်ုပ်ကို ကျွန်ုပ်ပြန်အားပေးရ၏။” ဟုရေးသားခဲ့၏။(၁ ရာ ၃၈(၆) ရှေ့ဆက်ဂုန်ပြင်ဆင်ထားသော မည်သည့်နေရာမဆို သွားဖို့ဆန္ဒရှိသည်ဟု သူပြောခဲ့ဖူးသည်။ “ကျွန်ကုန်ကူးသူများ အရောက်သွားနိုင်သော နေရာသို့ သာသနာပြုများကို ခရစ်တော်၏ မေတ္တာတော်ကခေါ်ဆောင် မသွားနိုင်ဘဲနေမလား” ဟုစိတ်ချရွာဖျော်လင့်သည်။

၎က်ပြန်ရခြင်း

အာဖရိကတိုက်ရှိ ငြမ်းများ၊ အိုင်များကို လစ်ဗင်းစတုန်း ရှာဖွေတွေ့ရှိသဖြင့် သူ့အား လှူသံများလာခဲ့၏။ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများက “အသံမြည်သောမီးခိုး” ဟုခေါ်ပြီး သူတို့မချဉ်းကပ်ရဲသည့် ဗစ်တိုးနီးယား ရေတံခွန်ကို သူ့ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ သူသည် အာဖရိကတိုက်၌ (၁၆)နှစ်ကြာပြီး ခရီးမိုင် (၉၀၀၀) ခန့်ကို အဖျားအားဖြင့်ခြေလှလှင် (သို့မဟုတ်) လှေဖြင့် သွားခဲ့ရ၏။ သူ၏ရှာဖွေ တွေ့ ရှိမှုများကို အသိအမှတ်ပြုသော အနေဖြင့်ရွှေတံဆိပ်များနှင့် ၎က်ထူးဆောင် ဘွဲ့များကို သူ့အား ပေးအပ်ပေးဖြင့်၎က်ပြုခဲ့၏။ သူ၏ဟောပြောဝေငှချက်များကို နားထောင်ရန်နှင့်သူ့ အားတွေဆုံရန် လူပရိတ်သတ်များစွာ လာရောက်ကြသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း သူ့ခရီးသွားမှတ်တမ်း စာအုပ်တစ် တစ်အုပ်ရေးသားခဲ့၏။

အာဖရိကတိုက်သို့နောက်တစ်ကြိမ်

အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးအနေဖြင့် အာဖရိကတိုက်သို့ လစ်ဗင်းစတုန်းပြန်သွားခဲ့၏။ ဤအကြိမ်တွင် သာသနာပြုအ လုပ်နှင့် နယ်မြေသစ် ရှာဖွေရေး အလုပ်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ယခုအချိန်တွင် သူ့အား ကူညီမည့်သူများ စွာရှိလာသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသူများမှာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်ဖျားနာပြီး သူ့ထံမှခွဲခွာသွားခဲ့၏။ ဤနေရာသည်၌ (၃) လမျှနေပြီးနောက် သူ့ဇနီးသည်လည်း ဖျားနာကာ ထို ဝေဒနာဖြင့်ပင် အသက်ဆုံးခဲ့၏။ သူ့မအား သစ်ပင်တစ်ပင် အောက်၌ သပြေလှီလှီခဲ့၏။ ခရီးစဉ်အစဉ်းတွင်ပင် သူ၏သမီးငယ်လေးတစ်ဦးအား သူ့ကိုယ်တိုင် သပြေလှီပေးခဲ့ရ၏။ ဤအချိန်များသည် သူ့အတွက်အလွန်လေးလံသည့် သောက ဝန်ထုတ်များ သဖွယ်ဖြစ်ခဲ့၏။ “ဤမေးလ်သောခိုက်ခတ် ချက်က ကျွန်ုပ်ကို စိတ်ပျက်စေပြီး အရှုံးခံရန် လုပ်ဆောင်နိုင်ပေမဟုတ်၊ ဘုရားသခင်၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် ပေးပေါ်ပြီးရှေ့ဆို သိုက်သွားမည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

သူ့အသက်တာအတွက် အန္တရာယ်များလည်းရှိခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်တွင် ကြံတစ်ကောင် အရှိန်ဖြင့် သူ့ရိရာဖက်သို့ပြေးလာပြီး သူ့အနားရောက်သောအခါ ရုတ်တရက် ရစ်တန်သွား၏။ ဤအရာကားဘုရားကောင် အရှိန်ဖြင့် သူ့ရိရာဖက်သို့ပြေးလာပြီး ကာကွယ်ပေးခြင်းမဟုတ်ပေ။ နောက်တစ်ကြိမ်တွင် အာဖရိကလူမျိုးတစ်ဦးက (၁၀) ကိုက်ခန့်အရံများ လှုံဖြင့်ပေါ်ပေါက်လိုက်ရာ လှိုတ်သည် သူ့လည်ပင်းနား မှဖြတ်ကာသစ်ပင်တစ်ပင်၌မိုက်သွား၏။ ဘုရားသခင်သည် သူနှင့်အတူ တစ်ချိန်လုံးရှိတော်မူ၏။ သူပြောသည့်အတိုင်း သူ့အသက်တာသည်အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ခဲ့၏။

ကျွန်ကုန်သယ်များ၏ ချယ်လယ်မှုကြောင်း သူ့အား အရာရှိအဖြစ်ခန့်အပ်စေလွှတ်ခဲ့သော ဗြိတိသျှအစိုးရက သူ့အား လစာဆက် မပေးဘဲ ၎်ဆိုးခဲ့ရ၏။ သူသည်အင်္ဂလန်ပြည်ပြန်ရန်သာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဘုရားသခင်၏

လမ်းဖွင့်ပေးခြင်းဖြင့် သူ့မိတ်ဆွေ များက ထောက်ပံ့ကာ အင်္ဂလန်ပြည်သို့ တသက်လုံး မပြန်ဖြစ်ခဲ့တော့ပါ။

နောက်ဆုံးခရီးထွက်ခြင်း

အာဖရိကတိုက်အလယ်ပိုင်းသို့ လစ်ဗင်းစတုန်း ထပ်မံသွားရောက်ခဲ့၏။ ယခုသူသည် အသက်(၆၀)အရွယ် ရှိပြီ။

သူ၏တောတွင်း ခရီးပြုခဲ့သည့်နှစ်များကို ပြန်ကြည့်လျှင် သူ၏နောက်လိုက် အစစ်မှားက သူ့အပေါ် မရှိမသား

သစ္စာပျက်ခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်များစွာ ကိုလည်း ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသည်။ သူ့ကိုပို့ပေးသော အရာများနှင့် စာများလည်း ကြိမ်ဖန်များစွာ အခန်းခံရ၏။ တစ်ကြိမ်တွင် သူပိုင်စွည်းအချို့ကို အာဂျင်ကုန်သည် တစ်ဦးထံအပ်နှံခဲ့ပြီး ခရီးဆက်ခဲ့ရာ

လစ်ဗင်းစတုန်း၏ သတင်းဘာမျှမကြားရသောအခါ ထိုအာရပ် ကုန်သည်က အပ်ထားခဲ့သော ပစ္စည်း

အားလုံးကိုရောင်းစားလိုက်၏။ သူ့စိမ်းသူရဲဖြစ်သော ဒေသခံ အာဖရိကလူမျိုးများအကြား စားစရာနှင့်အဝတ်မရှိတ် သူတောင်းစားတစ်ယောက်ကဲ့သို့ လစ်ဗင်းစတုန်း နေထိုင်ခဲ့ရ၏။ သူရေးသောစာ အတော်များများသည်လည်း ရိုင်းစိုင့်မသောကျွန်ကုန်သည်များ၏ နီးယူဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်ပျက်စီး ပျောက်ပျက် ခဲ့ရသည်။

သူ့ဆေးသေတ္တာလေးငယ်မကျန်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကိုယ်သူပြုန်၍ဆေးမစုနိုင်တော့ချေ။ အဆက်အသွယ်များ အားလုံးဖြတ်တောက်ကုန်၏။ သူ့သေပြီဟုထင်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဘုရားသခင်သည် ဒေးဗစ်လစ်ဗင်းစတုန်းကိုမမေ့ခဲ့ချေ။

နယူးဇေလ်ဒ်စတပန် စာစောင်၏အယ်ဒီတာ အမေရိကန်သတင်းစာ တည်းဖြတ်သူက လစ်ဗင်းစတုန်း သတင်းစုံစမ်းရန် ဟင်နရီစတုန်လီ အားစေလွှတ်ခဲ့၏။ လပေါင်းများစွာ ခရီးနှင်ခဲ့ပြီးနောက် စတန်လီ သည် လစ်ဗင်း စတုန်းကို ယူဂိုစီရီ အရပ်၌တွေ့ခဲ့၏။ သူ့ယခုခံသော အစားအစာနှင့်ဆေးဝါးများက လစ်ဗင်းစတုန်း ကိုပြန်လည်ကျန်းမာသန်စွမ်းစေခဲ့၏။ စတန်လီသည် လစ်ဗင်းစတုန်းနှင့် အတူလပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုလများအတွင်း ခရစ်တော်နှင့်တူသော လစ်ဗင်းစတုန်း၏ အသက်တာက သူ့အတွက်စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့၏။

သူပြန်လာသောအခါ ဘုရားသခင်ဦးအဖြစ်မှ ယုံကြည်သူတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့၏။ မိမိတို့ပြည်သို့ပြန်၍ ကျော်ကြားမှုနှင့်စည်းစိမ်ခံစားမှုရရှိရန်အတွက် လစ်ဗင်းစတုန်းကိုမြှောင်ခြွေသွေးဆောင်ရန် စတန်လီကြိုးစားခဲ့ သေး၏။ သို့ရာတွင် လစ်ဗင်းစတုန်းက အလုပ်မပြီးမသေးသောကြောင့် ပြန်ရန်ခြင်းပယ်ခဲ့၏။

တစ်နှစ်ခန့်လစ်ဗင်းစတုန်း ထပ်၍ခရီးပြုခဲ့၏။ သူသည်ပို၍ အားနည်းလာခဲ့၏။ သူ၌သစ္စာရှိသောအာဖရိကန် လူမျိုး မိတ်ဆွေအချို့ ရှိပြီး သူတို့က ထမ်းစင်ဖြင့် သယ်ဆောင်ပေး၏။

မိုးကြီးစွာရွာသွန်းခဲ့ပြီး သူ့အဖျားရောဂါလည်း ပို၍ဆိုးဝါးလာသည်။

သူ့ကိုယ်ရေးရာဝင် မှတ်တမ်းကိုပင် ခဲယဉ်းစွာရေးခဲ့ရ၏။ အာဖရိကန် လူငယ်များက

သူ့ကိုချစ်ခင်လျက် စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြ၏။ သူ့အသက်တာနှင့် စွန့်အားများသည်လည်း ဒီဇေ အလား တဖြည်းဖြည်း

ကျဆင်းလာ၏။ တဲအိမ်တစ်ခုအတွင်း၌

ထားပြီးကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြ၏။

(၁၈၇၃)ခုနှစ်၊ မေလ၏တစ်ခုသောနံနက်ခင်း၌ သူ၏တံထဲသို့ဝင်ကြည့်လိုက်သောအခါ အိမ်ယာကုတင် နဲ့ဘေး၌ ခူးထောက်ပြောင်းခေါင်းအုံးပေါ်တွင် လက်ထောက်ကာ ဆုတောင်းသည့်အနေအထားဖြင့် သူ့ကိုတွေ့ရသည်မှာ သံသယဖြစ်စေပေမရှိပေ။ ဒေသသည်တိုင်ဒေသင် အာဖရိကတိုက်ရှိ မျောက်ဆုံးစိညာင့်များအတွက် သူ့ဆုတောင်းဝန်ခံပေလိမ့်မည်။

သစ္စာရှိသော သူ၏နောက်လိုက် အာဖရိကန်လူမျိုးများက သူ့နဲ့လုံးသားကို အာဖရိကတိုက်၌မြှုပ်နှံပြီး အလောင်းကို မိုင်(၉၀၀)ခန့် ဝေးသော ကမ်းခြေသို့သယ်ဆောင်ခဲ့ကြ၏။ အမှူးရန်များပိမ်းကျပြီးနောက် အင်္ဂလန်ပြည်သို့ သယ်ယူခဲ့ကြ၏။ ခြင်္သေ့ကုတ်ခွဲသောကြောင့်ရခဲ့သည့် အမာရွတ်အားဖြင့် သူ့အား လစ်ဗင်းစတုန်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသိသာစေခဲ့၏။ အင်္ဂလန်ပြည်ရှိကျော်ကြားသူများနှင့် လူ့၎က်တန်များကို သပြေလ်သော ဝက်စ်မင်တော ဘုရားမိနိုးကျောင်းဝင်း၌ လစ်ဗင်းစတုန်းကို သပြေလ်ခဲ့၏။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော လူပရိတ်သတ်တို့သည် သူ့ကိုလေးစား ၎က်ပြုဆေးကုမှုဖြင့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့ လာရောက်ခဲ့ကြ၏။

ပရိတ်သတ်ထံမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအတိအစားဝတ်ထားသည့် အသက်ကြီးသောအဖိုးအိုတစ်ဦးက ယူကျုံးမရ ငိုကျွေးနေ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ငိုနေကြောင်းမေးသောအခါ။ “ဒေးဗစ်နဲ့ငါ တရွာထဲသားတွေဖြစ်တယ်၊ တနှင်နဲ့ ဓမ္မညာကျောင်းမှာ အတူတူကြီးပြင်းခဲ့တယ်။ စက်ရုံတစ်ရုံထဲမှာ အတူအလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့သူက ဘုရားသခင်လမ်းကိုရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ငါကကိုယ်လမ်းကိုယ်ရွေးချယ်ပြီးအသက်ရှင်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ ငါ့ဘဝက လစ်လျူရှုခံရပြီး လူမသိတဲ့လူဖြစ်တယ်။ ၎က်ပြုခြင်းမခံရဘဲသူဖြစ်တယ်။ ငါ့ရေဆက်ဘာမှရှာစရာမရှိဘူး။ အရက်သမား ရဲ့,လမ်းဆုံးက သူ့ဦးပခုံးရှိတော့တယ်။” ဟုပြန်ပြောခဲ့၏။

“ငါ့ကိုချီးမြှောက်သောသူတို့ကို ငါနိုးမြှောက်မည်၊ ငါ ကိုမထိခံ့မြင်ပြုသောသူတို့သည် ၎က်အသရေပျက်ရကြလိမ့်မည်” (၁ ရာ ၂၃၀)။